

A HITEHAGYOTT EMLÉKEZIK

Raoul Renier: Setét álmok

Október végén került a könyvesboltokba „Raoul Renier: Setét álmok” c. novelláskötete, amelyet jómagam izgatott várakozással vettem kézbe. A borító első ránézésre nem fogott meg, a másodikra már összebarátkoztam vele: a színhasználat, a technika egyedi jelleget kölcsönöz a könyvnek, s emellett megteremtí az elbeszélésekre jellemző nyomasztó atmoszférát. A kötetben tizenegy hosszabb-rövidebb írás kapott helyet, ezek közül nyolc az elmúlt évek terméke. Renier kedvelt alkotási területe az Ars Magica alapkönyvben részletezett Legendák Európája, habár nem ragaszkodik mereven a szerepjátékban lefektetett szabályokhoz. Izgalmas, kimeríthetetlen képzeletvilág ez, amely elmélyült történelmi ismereteket kíván a szerzőtől. A Legendák Európájából a „Mágia” és az acél, illetve a „Tündérek” birodalma jelenik meg az antológiában, utóbbi mindössze kettő elbeszélés erejéig. Az írásokat érdemes az eredeti sorrendben értékelni.

Az asszony és az ork: rövid „ujjgyakorlat” az írótól már megszokott stílusban. Az alaphelyzet nem nevezhető éppen hagyományosnak: a várat ostromló ork sereg ellenében valójában egyetlen nő áll talpon, Amalthea hercegnő, az őt körülvevő csatlósoknak ugyanis vajmi kevés hasznát veszi. A várvédők szorult helyzetük miatt tárgyalásra kényszerülnek: az ork küldött és az asszony között éles szócsata parázslík fel, amely elkerülhetetlenül vérontásba fullad. Két különálló faj életfelfogása ütközik itt össze, olyanoké, akik durva ellentétei egymásnak. Élvezetes mű, amely betölti célját (mindkét nézőpontból vizsgálni az egymásnak feszülő értékrendeket), az Olvasónak mégis hiányérzete van, hiszen a szál elvarratlan.

A tündér bosszúja: csak röviden akarom méltatni, így pusztán annyit jegyzek meg: Renier ebben az írásban nem csupán szárnyal a képzelet felkorbácsolta hullámokon, de a hullámok sosem látott formákba rendeződnek és elragadják a száját tátó Olvasót. Egészen elképesztő, hogy volt képes ilyen nyúlfarknyi kis írásba ennyire kifejezően belezsúfolni a tündérek merőben „emberidegen” gondolatiságát, lelki világát. „A tündér bosszúja” briliáns elbeszélés egy kiváló tollforgatótól, nem kevés mondanivalóval, jó adag cinizmussal. Lethetetlen és feledhetetlen!

A fegyverkovács meséje: „Csűf történet, és már csak azért is igaznak kell lennie, mert nem végződik vidáman...” A sorokat olvasván könnyedén a hispán fegyvermester műhelyében találjuk magunkat, ahol képzeletbeli utazásra indulunk Ferdinánd király korába. Elsősorban a borongós hangulat ragadott meg, a történet kevésbé emelkedik ki az antológia felhozatalából: nem több, nem kevesebb, mint amit a kiragadatott idézet állít.

A könnyhullató: megindító történet egy nyomorékról, akit elrejtene a világ szeme elől, de a Sors úgy intézi, hogy a döntő pillanatban felfedje létezését. Újfent tanúi lehetünk annak, miként képes Renier szük

harminc oldalban elkápráztatni bennünket: megízleltetni velünk egy torzszülött érzéseit, s a lelkét lánggra lobbantó „megvilágosodást”, legyen bár ez a megvilágosodás vérrel írt diadalmenet a Pokolba. Elborzasztó, felkavaró pillanatkép a Hermész mágiája által uralt Európából.

Rajnai rege: az Ars Magica világából táplálkozó, kiapadhatatlan lidércnyomás folytatódik. Sokat vártam ettől az írástól, meglehet, ezért van az, hogy némiképp csalatkoztam benne. Pedig minden Renier-stílusjegy a helyén van: mélységesen komor hangulatfestés; a „hiteles” történelmi háttér belecsempészése a cselekménybe; egyre csak duzzadó viharfellegek, amelyek a kitöréskör mindent és mindenkit maguk alá temetnek; az előbbihez simuló, kezdetben lassabban csordogáló, ám később lendülettel telítődő, felpörgő mondatfűzés; a hermetikus mágia titokzatos és bűnös erejének fokozatos megmutatkozása és győzedelme; a karakterek összetett jelleme. Nem tudom, mi lehet a baj. Talán az, hogy túlságosan nyilvánvaló: hatalmak felé való részrehajlás nélkül (hiszen nincs szintisztán fehér, avagy fekete „oldal”) *mindenkor* Hermész mágiája győzedelmeskedik. Vagy esetleg az, hogy a mágiahasználók a sötétebbik oldalon mindig kicsit „gusztustalanabbak”, valahogy „ördögibbek”? Hogy a *szürkébb* oldalon hitehagyott papok oltalmazzák uraikat, papi köntös alá rejtve szörnyű titkukat? Vagy inkább az, hogy ebben az írásban nincsen kiemelten kezelt főhős, aki köré érzékletesen felépülne a cselekmény (mint pl. Mersant, vagy Geor)? Esetleg Rudolf király lenne ez a szereplő? Ővele nem tud igazán azonosulni az Olvasó, sem más karakterrel – megkockáztatom, talán azért, mert a szereplők felszínesebben kidolgozottak, mint amit az írás terjedelme megkívánt volna. Példának okáért a boszorkánygróf kívül marad érzelmeink hatósugarán: nem látunk bele a gondolataiba, s ez hiba – egyáltalán nem tudjuk, mit is kellene érezünk a halálakor. Katharina bosszúja előre kiszámítható: a Sors elrendelése ez esetben inkább az elbeszélés kárára van, még úgy is, hogy az író csavart egyet a szálon.

Mindezek ellenére „A rajnai rege” igenis felkavart (van néhány zseniális ötlet, amit nem akarok lelőni), mégsem tudom azt mondani, hogy egy második „Hitehagyottat”, vagy „Kráni krónikát” kaptunk kézhez. Újszerűsége és terjedelme révén ez az írás lehetett volna a kötet mértékadó eleme, de ezt a funkciót nem tölti be, és tekintetben átadja helyét a „Város hősenek”. Meglehet, a szerkesztő is érezte ezt, ezért került be a kötet középső (rendszerint semleges) részére.

Inkvizítor: a mű rövidegsége nem gátolta meg az alkotót abban, hogy riasztóan sötét pillanatképet vezessen elő a Legendák Európájáról. A kérdés ott lebeg a levegőben, mint Faucicault ingája: egyházellenes akart-e lenni, avagy sem, s vajon milyen mértékben támaszkodik a valós történelmi tényekre? Mindezt döntse el a Tisztelt Olvasó!

A város hőse: újabb gyöngyszem, ahol a szerző maradandót tesz le az asztalra. Fanyar önirónia, maró gúny, izgalmas fordulatok, művészi érzékkel megfestett élethelyzetek. A testvérek harca kellően iszonyatos

ahhoz, hogy méltó darabja legyen az Ars Magica világát egybeforrasztó Renier-vaskoronának.

A dúvad: pallérozott stílus, ami leginkább a „Hitehagyottban” megtapasztaltakhoz fogható. Hús-vér szereplők, lebilincselő meseszöveg; a novella átütő erejét tovább emeli az Alpok hóviharszaggatta, halálosan rideg környezete. A „Dúvad” méltó folytatása lenne a „Kárhozottban” megismert bárd történetének, ám csak ízelítő abból. Jómagam nagyra értékelném, ha a mese nem itt érne véget!

Logosz: másfél évtizedes múltra visszatekintő, nyúlfarknyi kis elbeszélés kiszámítható, ám megmosolyogtató csattanóval. Ellazulásnak tökéletesen megfelel.

A költő angyala: az újonnan keltezett írások következő darabja. Elgondolkodtató novella, amely azt feszegeti: vajon a költészet nagymesterei, az igazi géniuszok honnan merítenek ihletet, amikor megfogalmazódik bennük a „tökéletes mű”? A válasz egyedi, és lenyűgöző is a maga módján.

Segítség a bajban: „A tündér bosszújának” édestestvére. Ebben az elbeszélésben most nem a tündér, hanem az ember oldaláról nyerünk bepillantást Árkádia megrázó mindennapjaiba. Ez a világ ugyancsak távol áll attól, amit ismerünk, illetve amit elfogadunk magunk körül. Valahol talán értelmezhetetlen is a számunkra, s amit nekünk tartogat, az bizony nem más, mint vegytiszta, éjsötét lidércnyomás. A záró novella a kötet méltó megkoronázása: nálam azonnal bekerült a Renier-toplista első öt helyének egyikére.

Utószó: Raoul Renier (Kornya Zsolt) meghatározó alakja annak az írói közösségnek, amely a nyolcvanas évek végén felpezsdítette a magyar fantasyirodalmi életet, illetőleg kialakított/megerősített két-három stílusirányzatot, melyek a mai napig elkülöníthetők a piacon. Az általam rendszerint „Első generációként” hivatkozott alkotói gárda jelenleg is aktív, de míg egyesek neve csak nagy ritkán tűnik fel a könyvek borítóin, addig mások gyakorta örvendeztetik meg a Tisztelt Olvasót. Renier munkássága az utóbbi időben hullámvölgybe került, már ami a megjelenések gyakoriságát illeti. Sokáig kétséges volt, hol, mikor és milyen formában olvashatunk tőle újra, míg végül a tavalyi évben kézhez kaptuk az „Éjfél kapitány” című kötetet. Éjfél kapitány (és a Dolmen kiadó) színre lépésével úgy tűnik, Kornya Zsolt visszatalált régi önmagához, mi pedig reménykedünk benne, hogy az író képzeletbeli tolla sebesen forog majd, és jobbnál jobb írásokkal kényeztet bennünket! Minden okunk megvan a derűlátásra: a hírek szerint „nyomdaközeli” állapotban van az Éjfél kapitány folytatása (Dolmen), készül egy új M.A.G.U.S. regény (Inomi), továbbá a cikk leadásakor már kapható „A Vér városa” 2. kötete is (Cherubion). Számomra a „Hitehagyott” vonulata veszített valamit eredetiségéből, s vélhetően jobban kedvemre valók lesznek az utóbb felsorolt elbeszélések, ennek ellenére őszintén ajánlom szíves figyelmetekbe a Setét álmok c. kötetet. Ez az antológia nagyszerű tisztelgés az író eddigi alkotóművészetére előtt: minden könyvespolcnak értékes, időtálló dísz lehet. (Aldyr)